

MALA ANTANTA SOGLAŠA Z AMERIŠKO POLITIKO

DRŽAVE MALE ANTANTE SO ODOBRILE MIRVNO POLITIKO AMER. DRŽAVNEGA TAJNIKA

Madžarska se približuje Mali antanti. — Gospodarstvo v vseh podonavskih državah se bo znatno izboljšalo. — Oblast Lige narodov naj bo povečana, in njenih pravil ne kaže izpreminjati. — Proti vmeševanju v špansko državljansko vojno.

SINAIJA, Romunska, 2. septembra. — Konferenca Male antanta se je končala v popolnem sporazumu in soglasju. Uradno poročilo konference, kot običajno, povdarja solidarnost med tremi članicami — Jugoslavijo, Čehoslovaško in Romunsko — zagotavlja svojo zvestobo do Lige narodov ter izraža potrebo sodelovanja za vzdrževanje evropskega miru.

Uradno poročilo tudi omenja izjavo državnega tajnika Cordella Hulla z dne 16. julija, ko je pozivljaj narode sveta k sodelovanju za svetovni mir.

Poročilo pravi, da so bile države Male antante že dolgo prepričane, da bodo Združene države stobile vse in bodo podpirale plemenito načelo miru in razumevanja med narodi sveta.

Dalje pravi poročilo, da je potrebno, da države zvesto drže pogodbe, kar edino more dovesti do razumevanja med narodi.

Glede gospodarskega sodelovanja povdarja uradno poročilo, da se je v preteklem letu trgovina zelo izboljšala in da Mala antanta pričakuje, da se bo ravno tako izboljšala v vseh podonavskih državah.

Tekom konference v Sinaji je zavladalo veliko zanimanje, ko se je madžarski poslanik v Bukarešti Ladislav de Bardossy zglasil pri vsakem vnanjem ministru, zatem pa je italijanski poslanik Ugo Sola obiskal jugoslovanskega ministrskega predsednika Milana Stojadinovića.

Madžarski poslanik je hotel od zastopnikov vseh treh držav Male antante izvedeti za njihovo mišljenje glede oborožitve Madžarske. Povedali so mu, da bo Mala antanta ta madžarski korak sprejela v načelu, toda pod pogojem, da se Madžarska o tem z vsako državo posvetuje.

V sedanjem času so se odnošaji med Madžarsko in državami Male antante zelo izboljšali. Poluradni list "Vreme" v Beogradu pravi, da je sedaj zblizanje z Madžarsko popolnoma mogoče, kar bi mnogo pripomoglo k miru v jugovzhodni Evropi.

Obisk italijanskega poslanika pri Stojadinoviću je bil v zvezi z otvoritvijo nove zračne črte med Italijo, Beogradom in Bukarešto. Tozadevno pogodbo so sinoči podpisali zastopniki treh držav.

Vnanji ministri Jugoslavije, Čehoslovaške in Romunske so na koncu konference potrdili načela svoje vnanje politike. Uradno poročilo pojasnjuje naslednje stališče Male antante:

1. Tri države zasledujejo v važnih vprašanjih enako politiko in zato je vsaka prememba njihovega sporazuma, ki je bil sklenjen pred 17 leti, nepotrebna.

2. Ponovno povdarjajo svojo vero v Zvezo narodov, smatrajo vsako premembo njenih pravil za nepotrebno ter priporočajo povečanje njene oblasti.

4. Zavračajo novi "Locarno", ako iz take pogodbe ne nastane splošni varnostni sistem.

4. Zavračajo vsako vmeševanje v špansko državljansko vojno.

5. Pozdravljajo Hullov predlog za večje mednarodno sodelovanje.

6. Z zadovoljstvom priznavajo boljše odnošaje med podonavskimi državami.

Kitajska vlada se je opravičila

RUSIJA SE JE ZAVAROVALA

Sovjetska unija se je zavarovala proti napadu na Sibirijo. — Rusija bo oskrbovala Kitajsko z orožjem.

MOSKVA, Rusija, 31. avgusta. — Inozemski diplomati so mnenja, da je rusko-kitajska nenapadalna pogodba odstranila vsako nevarnost, da bi se mogla Japonska poslužiti Kitajske v svoji "križarski vojni" proti komunizmu.

Na drugi strani pa si je Rusija pridržala pravico, da pomaga Vnanji Mongoliji proti napadu katerekoli kitajske države, ki je pod pokroviteljstvom Japonske.

Rusija je vedno videla nevarnost, da bo Japonska skušala vdreti v Vnanjo Mongolijo, ki tvori vrata do ruske Sibirije.

Rusko-kitajska pogodba sicer samo zametuje vojno kot sredstvo za poravnavo medsebojnih sporov, toda po tej pogodbi Kitajska ne sme sprejeti miru, po katerem bi šla v boj proti komunizmu pod vodstvom Japonske.

Rusija se je s pogodbo iz leta 1936 zavezala, da pomaga Vnanji Mongoliji, ako bi jo napadla Japonska.

ŠANGHAI, Kitajska, 31. avgusta. — Nova rusko-kitajska pogodba zelo vzemirja Japonsko, ker domneva, da je bil v tej pogodbi dosežen še kak tajej sporazum, ki ni bil objavljen.

Nek japonski diplomatski uradnik pravi, da ima Japonska točno obvestilo, da se je Rusija zavezala, da bo Kitajsko preskrbovala z orožjem in municijo ter da ji bo posodila 20 letalskih izvedencev. Glede letalcev ste se Rusija in Kitajska že pogodili v juliju, ko so se pričele sovražnosti in ruski letalci so že pred dvema tednoma dospeli na Kitajsko.

MORILEC TREH DEKLET OBDOJEN NA SMRT

LOS ANGELES, Cal., 1. sep. — Včeraj je bil obsojen na smrt Albert Dyer, ki je zabil pri Inglewoodu v gozd tri mlade deklice ter jih zadavil. Sodisce je zavrnilo prošnjo njegovega zagovornika in mu ni hotelo dovoliti novega procesa.

7. Zavzemajo se za povečanje trgovskega prometa med članicami Male antante z gospodarskim središčem v Pragi.

8. Sprejeli so predlog, da vse tri države priznavajo veljavnost diplom na njihovih vseučiliščih.

9. Prihodnja konferenca Male antante bo ob priliki zasedanje Zveze narodov v septembru v Zenevi.

POGODBA S FEDERACIJO NI VELJAVNA

Tozadevno odločitev je podal National Labor Relations Board v nasprotju s poveljem zveznega sodišča.

WASHINGTON, D. C., 1. sep. — National Labor Relations Board je včeraj razsodil, da je pogodba sklenjena med National Electric Products Corporation in International Brotherhood of Electrical Workers, neveljavna.

Družba, ki ima svoje tovarne v Pittsburghu in Ambridge v Pennsylvaniji, je nedavno izposlovala v nekem zveznem okrajnem sodišču sodnijsko povelje, ki ji je naročalo izvesti določbe pogodbe.

National Labor Relations Board se je prepričal, da je družba kršila Wagnerjevo postavbo, ker je dajala uniji, ki je priključena Ameriki Delavski Federaciji, prednost pred CIO. Delavcem je prigovarjala, naj se raje pridružijo Delavski Federaciji, ki ni tako "nevarna" kot je CIO.

MUSSOLINI BO OBISKAL KANCLERJA HITLERJA

BERLIN, Nemčija, 31. avgusta. — General Herman W. Goering, ki nosi naslov "prestonaslednik nazijske vlad", čisti svoje uniforme ter se pripravlja na obisk italijanskega diktatorja Benita Mussolinija.

Il duce bo dospel v Berlin 19. septembra ter mu bo prirejeli veličasten sprejem.

Goering zavzema v nazijski vladi 12 najvišjih mest in ima za vsako mesto posebno elegantno uniformo. Mussolini, ki tudi polaga veliko važnost na lepe uniforme, bo videl Goeringa v novi uniformi kot komisar nemške štiriletke. Ta uniforma je iz umetne volne, katero so izdelali nemški izvedenci v soglasju s programom za neodvisnost Nemčije glede surovin.

Po Berlinu pripovedujejo naslednje zanimivo anekdoto: Hitler, Goering in finančni ter gospodarski minister dr. Hjalmar Schacht so šli nekega dne v javno restavracijo, kjer jih ni nikdo spoznal — ker Hitler ni govoril, Goering je bil v ceciliju, dr. Schacht pa je plačal račun.

THOMAS PROTI POLITIČNI ZVEZI

Po mnenju socijalističnega voditelja so delavske sankcije dosti uspešnejše kakor pa zveza demokracij.

WILLIAMSTOWN, Mass., 1. septembra. — Včeraj je govoril pred Institute of Human Relations voditelj ameriških socijalistov Norman Thomas. ter odločno obsojal idejo, da bi bilo mogoče s pomočjo zveze proti diktaturam zajamčiti demokracijam mir.

— Če bi stopile Združene države v tako zvezo, bi bila končna posledica vojna.

— Amerika se ne more v inozemstvu boriti za demokracijo. Ako Amerika to stori, bi uničila demokracijo na domačih tleh in bi ustanovila vojaško-fašistično vlado. Naravnost nesmiselno bi bilo pričakovati oziroma upati, da bi se Anglija ali kakšna druga kapitalistična država borila za ideal demokracije. Delavske sankcije proti vojni in za mir so dosti bolj uspešne kot pa vsaka militarizacija.

GREEN SKUŠA POPRAVITI ZAMUJENO

Ameriška Delavska Federacija se bo pridružila Mednarodni strokovni zvezi, iz katere je izstopila leta 1912.

ATLANTIC CITY, N. J., 1. septembra. — Izvršni odbor Ameriške Delavske Federacije je včeraj sklenil, naj pristopi Federacija k Mednarodni strokovni zvezi.

Ko je četrti podpredsednik Matthew Woll prečital poročilo o zborovanju Mednarodne zveze, ki se je vršilo meseca junija v Varšavi, je sklenil izvršni odbor obnoviti slike, ki so bili prekinjeni že iz leta 1912.

Delavska Federacija je bila izstopila, ker je bil takrat sklep večine obvezen za vse veljane organizacije in ker je bilo stališče zveze preveč socijalistično in protimilitaristično.

Zdaj je treba dovoljenja vseh veljanih organizacij, da postane sklep za vse obvezen.

V Mednarodni strokovni zvezi so zastopane vse države, z izjemo Rusije, Nemčije in Italije ter nekaterih južno-ameriških republik.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKE DNEVNIK V AMERIKI

ŠKODO, NAPRAVLJENO NA PARNIKU, BO POVRNILA

WASHINGTON, D. C., 1. septembra. — Državni tajnik Cordell Hull je na časnikarski konferenci naznanil, da se je kitajska vlada opravičila zaradi bombardiranja parnika President Hoover in da je pripravljena povrniti vso povzročeno škodo.

FASISTIČNI VOJAKI DEZERTIRAJO

Na aragonski fronti je cela fašistična stotnija prešla k republikancem. Submarin potopil ruski tovorni parnik.

HENDAYE, Francija, 1. septembra. — Vlado poročilo pravi, da je cela fašistična stotnija prešla na vladno stran na severovzhodni aragonski fronti. Fašisti so se v Belchite utrdili za dolgo obleganje.

Fašistični vojaki so postrelili svoje častnike ter so vkrakali v vladne zakope, mahajoč z belimi zastavami in žepnimi robc.

Močni vladni oddelki so obkolili Belchite, kamor general Franco pošilja ojačenja s severa.

Republikanska vlada zagotavlja, da bo Belchite kmalu padel, kajti na tem kraju je vlada zbrala največ vojaštva.

Republikanci so že odrezali zvezo med Saragoso in Huesco in prodirajo ob reki Ebro proti Saragossi, od katere se nahajajo samo še nekaj milj.

Na južni fronti pri Granadi so republikanci dosegli svoj cilj, toda priznavajo, da so se morali umakniti pred fašističnim pritiskom ter so utrdili svoje prednje postojanke.

Vlada naznanja, da so njene čete zasedle važne postojanke v Sierra Nevada ter več gorskih vrhov, s katerih obvladajo doline in prelaze, ki so ostali v fašističnih rokah, odkar so zavzeli Malago.

ALŽIR, Afrika, 1. sep. — Neznan "roparski submarin" je torpediral in potopil ruski tovorni parnik Temirjzev pet milj od obrežja med Dellysom in Tigzirtom.

Posadka 29 mornarjev in tri ženske so bile rešene. Temirjzev je bil na potu iz Liverpoola v Port Said s tovorom premoga.

SIN UBIL MATER S SEKIRO

CHICAGO, Ill., 1. sep. — V stanovanju so našli mrtvo 60letno Mary Stefinak. Poleg nje je ležala okrvavljena sekira. Par ur zatem se je vrnil domov njen 30letni sin Richard ter priznal: — Jaz sem jo ubil. Prepirla sva se, pa sem jo ubil.

Hull je rekel, da je popolnoma zadovoljen s tem, kako kitajska vlada obravnava to zadevo.

Kitajska vlada se je na dva načina opravičila: kitajsko vnanje ministrstvo je ameriškemu poslaniku Nelsonu T. Johnsonu v Nankingu izrazilo obžalovanje in obenem naročilo svojemu poslaniku dr. C. Vangu v Washingtonu, da se naj osebno zglesi pri državnem tajniku Hullu in izrazi obžalovanje, da je kitajski letalec bombardiral ameriški parnik.

Poslanik dr. Vang je državnemu tajniku Hullu pojasnil, da se je parnik President Hoover nahajal med dvema japonskimi bojnim ladjama in da ga je kitajski letalec smatral za japonsko transportno ladjo.

Po konferenci z državnim tajnikom je poslanik dr. Vang rekel:

"Sledeč navodilom svoje vlade, sem se zglasil pri državnem tajniku Hullu in sem v imenu svoje vlade izrazil globoko obžalovanje nad dogodkom ter sem državnega tajnika obvestil, da kitajska vlada prevzame vso odgovornost in da je pripravljena popraviti vsako škodo."

LETINA V MATANUSKA DOLINI

SEATTLE, Wash., 31. avgusta. — Ker preteklo zimo ni bilo mnogo snega, je letošnji pridelek manjši v vladni "obljubljeni deželi" — v naselbinah v Matanuska dolini v Alaski.

"Toda to nas ne skrbi," je rekel naseljenec Dave Onkka. "Naseljenici smo večinoma pričeli rediti živino in kokoši. — Razvili smo mlekarstvo industrijo in to bo naše poglavitno zanimanje. Sneg nam daje vodo za naše pridelke in če pozimi ni dovolj snega, tudi ni dovolj vode," je rekel Onkka.

TUJEZEMSKI ZLOČINCI NAJ BODO DEPORTIRANI

BUFFALO, N. Y., 1. sep. — Pred narodno konvencijo veteranov, ki so se udeležili vojn v inozemstvu, je zahteval da nes poslanec Joe Starnes, naj bodo iz Amerike deportirani vsi tujerodni zločinci.

— Pošljimo nazaj te ljudi, — je vzkliknil, — ki se klatijo po tej deželi in povzročajo škodo ameriškim državljanom.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and address of above officers:
215 West 126th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

One year (12 issues) in advance	\$7.00
One year (12 issues) in advance	\$7.00
One year (12 issues) in advance	\$7.00
One year (12 issues) in advance	\$7.00
One year (12 issues) in advance	\$7.00

Advertisements on Agreement

Deposit here postage in connection with the publication of the above mentioned newspaper, and the receipt of the same, is hereby acknowledged.

Subscription Yearly \$6.00

"Glas Naroda" has a weekly and monthly edition in print.

"GLAS NARODA", 215 W. 126th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

POŠAST

Iz mesta Memphis v državi Tennessee poročajo:

- Brata John in Mack Rust sta izpopolnila svoj stroj za obiranje bombaža. Opremljen je z močnimi električnimi žarnicami, da ga je mogoče porabljati tudi ponoči.
- Stroj bo opravil v petih minutah toliko dela kot ga opravi povprečen obiralec bombaža v enem dnevu.
- Preizkusili ga bodo na neki plantazi v Mississippi.

STAROSTNA MEJA

V tej deželi je približno 16.000.000 delavcev, starih od štirideset do petinšestdeset let. Tem ljudem je od leta do leta težje dobiti delo in ga obdržati. Kajti po mnenju nekaterih je štiridesetletnik "prestar".

Delodajalci, ki so tega mnenja, se ob drugih prilikah sklicujejo na sveto pravico, ki jo ima človek do dela. Posebno se sklicujejo nanjo, ko zahtevajo delavci v njihovih tovarnah ter skušajo izpolniti njihova mesta s stavokazi.

Kaj je s "sveto pravico do dela", ko doseže delavec štirideseto leto? Ali te pravice ni več? Ali je protustavna?

Lani je delavski department po temeljitem preučevanju ugotovil sledeče:

- V industrijah je čedalje manj starejših delavcev. Trideset odstotkov tovarn ima določeno starostno mejo, do katere najemajo delavce.
- Povečini znaša starostna meja štirideset let, v nekaterih slučajih manj. Le malo je tovarn, v katerih dobe delo delavci, stari od štirideset do šest tistirideset let, še manj pa takih, ki bi zaposlile petdesetletnika.
- Kaj je vzrok? Ali niso štirideset — in petdesetletniki več zmožni za delo? Ne. Pravi vzrok je ta, ker mora delodajalec plačevati za starejšega delavca višjo zavarovalnino (compensation insurance), ter višje prispevke za starostno pokojnino.
- Očitek, da so štiridesetletniki prestari za delo, drži le toliko, ker morajo podjetniki od takih delavcev plačevati par centov več v gotove sklade kot pa od mlajših.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
20 \$ 2.25	Din. 100	20 \$ 6.50	Lir. 100
50 \$ 5.60	Din. 200	50 \$ 16.25	Lir. 200
100 \$ 11.20	Din. 400	100 \$ 32.50	Lir. 400
200 \$ 22.40	Din. 800	200 \$ 65.00	Lir. 800
500 \$ 56.00	Din. 2000	500 \$ 162.50	Lir. 2000
1000 \$ 112.00	Din. 4000	1000 \$ 325.00	Lir. 4000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo vaših znakov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali franki dovolj zmožni, da boste prejeli.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.00 — morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.00	\$ 10.85
\$ 15.00	\$ 16.25
\$ 20.00	\$ 21.65
\$ 25.00	\$ 27.05
\$ 30.00	\$ 32.45
\$ 35.00	\$ 37.85
\$ 40.00	\$ 43.25
\$ 45.00	\$ 48.65
\$ 50.00	\$ 54.05

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
215 WEST 126th STREET NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO,

Kaj mislite pri pošiljanju svojih znakov (denarjev, frankov, dolarjev) v tujino? Ali mislite, da boste prejeli? Ali mislite, da boste prejeli? Ali mislite, da boste prejeli?

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Po kateri poti pride delavec do svojih pravic.

Republikanci in demokratje so gospodarji naših držav, odkar obstajajo. Pravzaprav so bili od vselej prvi, ki so imeli največ besede. Zakaj zgodovina nam pravi, da so prišli demokrate na površje le vsakih dvanajst let enkrat. Če bi torej življenje naših držav razdelili v dobe po šestnajst let, tedaj bi pronašel, da so po dvanajst let vladali republikanci, po štiri pa demokrate.

Poizkušale so se ustanoviti drugo druge politične skupine, ki pa niso imele ugodnih tal v naši Ameriki. To se pravi: živle so in še žive, a je kaj malo upanja, da pride kdaj kdaj na površje.

Tako je bilo do danes. Ni treba, da prerokujem, kako bo v bodoče, ker to ni važno. Važno pa je, da vsak ve, kako je zdaj, kakaj razmere same so vselej tiste, ki same pokažejo pot.

Da republikanska in demokratska stranka — ali kakor sem jih imenoval v svojem zadnjem članku — republikanje, — več ne odgovarjata razmeram časa, nam priča najbolj dejstvo, da ni danes nobenega plosa več med njima. Četudi niste imele stranki nobenih načel, po katerih bi se ločile, so bili vendar vsaj gospodarski interesi, kateri so jih delili v dva tabora. Sever je bil industrijski, jug poljedelski.

Vsak je varoval in zastopal svoje interese — to je važno — ne pa ljudstva. Ljudstvo je polnilo svoje pelee, malo gođnjalo, kadar se je slabo delalo, drugih zahtev pa ni bilo. Ko so prišle volitve, so se uvrstili kot ovce v klavnico in so zopet lepo volili za — republikance in demokrate.

Vse to je šlo do zadnjih par let. Svetovni dogodki — pred vsem velika evropska vojna, pa so malo odprli oči tistim, ki niso nikdar vedeli, da so ljudje ter da so upravičeni ne samo do svojih dolžnosti, ampak tudi pravic.

Vstajati so začele delavske mase. Industrijski sever — republikanci in poljedelski jug — demokratje — so takoj začeli nevarnost. In zadnji kongres je jasno pokazal, kako je treba delati, kadar je v nevarnosti — privilegij. Republikanci in demokratje so se na nagloma iznašli v skupnem obljemu. Dolar je brisal vse tiste razlike, ki so obstajale med strankama vse od državljanske vojne.

Kaj je bolj naravnega, kakor da se je porodila želja po novi, tretji stranki, ki bi predstavljala res moderni duh časa. Tretja stranka — misel je dobra in zdrava. Toda — hm — človek je skoro v zadregi, kje in kako bi začel, da bi kolikor v malem vse povedal. Tretja stranka — pokojni bratranec sedanjega predsednika, znani "Tedi" je poizkušal. Starejši naselniki se gotovo spominjajo stranke "Bull Moose" ki je leta 1912 nastopila pred volilce. Dosegla je sicer boljše, kakor kdaj kdaj druga tretja stranka — vendar pa je bilo do take zmage tako daleč, da je kmalu po volitvah vse skupaj propadlo.

Tretja stranka — nanovo je poizkušal pokojni La Follette, ko je leta 1924 nastopil kot samostojni kandidat za predsednika. Znova stranke je bila "farmer-labor", ki se že dolgo uveljavlja na našem severozapadu. Pomagala ji je tudi socijalistična stranka s tem, da ni postavila svojega kandidata, ampak podprla ljudi te tretje stranke. Bila je manj uspešna, kakor nekdanja "Bull Moose".

in je po volitvah kmalu izgnila. Na severozapadu se sicer še drži in je v nekaterih krajih dokaj močna.

Tretja stranka — za časa zadnjih volitev smo imeli zanimivo skupino pod vodstvom katoliškega župnika Coughlina. Računali so na milijone glasov, ko se je pa pokazal rezultat, smo videli, da je bila kljub vsemu bobnanju daleč najmanj uspešna, kar je bilo kdaj tretjih strank.

Vse to daje človeku misliti v današnjih časih, ko se toliko govori in piše o potrebi tretje stranke. Da je potrebna, o tem ni nobenega govora. Če bi vsaj delno uspela — to je drugo vprašanje. Piše se precej o skupini "farmer-labor", kot jo imajo v Wisconsinu, Minnesoti in drugod. Meni se ne zdi ta zveza posebno praktična.

Vzrok je ta, ker sta tukaj dva popolnoma različna interesa. Farmer — to je kmet, spada po svoji naravi bolj med kapitalistične ko med delavske stranke. Oba rabita delavca in čim slabše ga plačata, večji so dobički. Enako težka je pravična vaga z druge stranke. Kar farmer pridela, pokupi največ delavec. Čim boljše cene dobi, večji dobiček je. Visoke cene poljedelskih pridelkov pa pomenjajo dragotino. Farmer torej stremi, da kolikor mogoče poceni pridela — kar pomenja nizke plače — in da kar mogoče drago proda, kar znači dragotino za delavca. Kako bi ta skupina orala v obojestransko zadovoljnost, bi bil brez dvoma problem za bogove.

Sploh pa imamo tretjo stranko z dobrim programom, a nikamor ne pride. V mislih imam socijalistično stranko, katera ima v svojem temelju obe demokraciji: državljansko in gospodarsko. Prvo imamo — torej je boj samo za drugo.

in je po volitvah kmalu izgnila. Na severozapadu se sicer še drži in je v nekaterih krajih dokaj močna.

Tretja stranka — za časa zadnjih volitev smo imeli zanimivo skupino pod vodstvom katoliškega župnika Coughlina. Računali so na milijone glasov, ko se je pa pokazal rezultat, smo videli, da je bila kljub vsemu bobnanju daleč najmanj uspešna, kar je bilo kdaj tretjih strank.

Vse to daje človeku misliti v današnjih časih, ko se toliko govori in piše o potrebi tretje stranke. Da je potrebna, o tem ni nobenega govora. Če bi vsaj delno uspela — to je drugo vprašanje. Piše se precej o skupini "farmer-labor", kot jo imajo v Wisconsinu, Minnesoti in drugod. Meni se ne zdi ta zveza posebno praktična.

Vzrok je ta, ker sta tukaj dva popolnoma različna interesa. Farmer — to je kmet, spada po svoji naravi bolj med kapitalistične ko med delavske stranke. Oba rabita delavca in čim slabše ga plačata, večji so dobički. Enako težka je pravična vaga z druge stranke. Kar farmer pridela, pokupi največ delavec. Čim boljše cene dobi, večji dobiček je. Visoke cene poljedelskih pridelkov pa pomenjajo dragotino. Farmer torej stremi, da kolikor mogoče poceni pridela — kar pomenja nizke plače — in da kar mogoče drago proda, kar znači dragotino za delavca. Kako bi ta skupina orala v obojestransko zadovoljnost, bi bil brez dvoma problem za bogove.

Sploh pa imamo tretjo stranko z dobrim programom, a nikamor ne pride. V mislih imam socijalistično stranko, katera ima v svojem temelju obe demokraciji: državljansko in gospodarsko. Prvo imamo — torej je boj samo za drugo.

Ampak omenjati socijalizem Amerikancu pomenja to, kakor tlačiti ježa komu pod nos. Težave so pred vsem te, ker ti ne dobiš človeka, kateremu bi mirno in stvarno dopovedal, kaj je socijalizem. Dovolj je, da sliši to besedo, pa jo ubere ko zajec pred psom.

Desetletja se bori socijalistična stranka v ameriškem življenju. Če bi jo sodil samo po uspehih pri volitvah, bi skoro rekel, da je nazadovala. Če pa pogledam na drugo polje, potem vidim velikanske koristi, ki jih je prinesla. Koliko ima zakonov in naredb, ki vsaj deloma priznavajo to, kar je temelj socijalističnega programa. Seveda se ne sme naglašati tega, ampak kdor ni slep, lahko vidi. Ves "new deal" sloni na socijalističnih principih, četudi je ponekod tako zavil in usmerjen, da služi bolj privilegijem kot pa masam.

Pridobivati ljudi za socijalizem in čakati, da jih bo dovolj za zmago, se pravi upati za nekaj, kar ne pride.

To ne gre — ona nima nobene bodočnosti — kaj naj pa stori delavec, da se bo vsaj nekaj gibalo v njegov prid.

Pred vsem je treba računati, kakor jih imamo: republikance in demokrate. Ker ste obe stranki brez vsakih načel, se pravi, da imate obe odprto polje za vse, kar kdo priinese. Torej: pojdite, kjer vidite odprto polje in začnite uveljavljati svoja načela. Uspeh bo gotovo, če ne celoten, pa vsaj deloma.

Ni treba, da mi kdo očita zastran tega oportunitizem, to se pravi: korak, ki briše človeški značaj in prepričanje, da gre človek kar tje, koder mu najraje kaže ali koder najraje doide. Nikakor ne. Ampak ta ko je: človek se zdi človek in

la in napora, če vidi, da se leta in leta stvar nikamor ne gane. Kdor samo dela, ne da bi videl kdaj kak sad, je čisto človeško, da se naveliča.

V življenju imamo vselej dve stranki: teroristično in praktično. Najstojte nekateri za teorijami, ker je potrebno, da jih od časa do časa pokažejo javnosti. Drugi naj pa pregledajo polje in izkušajo izpeljati — če že vsega ne, pa vsaj toliko, kolikor je v danih razmerah mogoče.

Eno je gotovo: delavec noče in ne more čakati dolgo več na rešitev svojega vprašanja. Če hočemo, da se stvar izpelje mirnim in kolikor mogoče gladkim potom, potem pojdimo med te obstoječe vrste in podprimo vsaj tiste, ki nas razumejo, ki so pripravljeni izpeljati vsaj del delavskih načrtov.

Da povem dokaj iz življenja, kako si to mislim. Živim v New Yorku, koder je vladala skoro od pametiveka zloglasna Tammany, to je demokratska organizacija, ki je tako korupirana, da je najslabši cigan pravi gentleman napram nji. Človek, ki le površno pregleda stvari, se čudi, kako je bilo to mogoče. Če bi vedeli, kar se je godilo desetletja, pa ne morete priti do drugega sklepa, kakor da je človek največja trapa med vsem živim stvarstvom.

V prvih začetkih depresije se je tudi ta trapa zdrnila nekoliko in posledica je bila, da je prišel bivši new-yorški župan Jimmy Walker v preiskavo in so ga nazadnje spodili.

Mesto je želelo imeti poštenega župana. Našli so ga v osebi Fiorella La Guardia, ki nam župani še danes.

Da so dobili potrebno večino, so ustanovili takozvani: fusion, to je spojitev vseh strank v ta namen. In zmagal je. Letos pride v ponovno izvolitev in ni nobenega dvoma, da bo zopet zmagal.

Župan LaGuardia je po prepričanju socijalist. Kar ni mogel s to firmo nikamor, je pristopil h stranki republikancev, h kateri prineseš lahko vsake sorte principe ali pa nobenih ne. Prišel je v kongres, koder se je tako uveljavil, da ga je mesto New York poklicalo za županskega kandidata in ga tudi izvolilo.

Kaj je delavstvo doseglo s tem? Prvič pošteno vlado velikega mesta, drugič pravične plače in priznanje delavskih uni. Danes je New York najboljše upravljan, četudi imamo še veliko nepotrebnih mest in plač, katerih ni mogoče ukiniti brez državne zakonodaje — v kontestu znane Tammany.

Na primeroma enak način bi se dalo doseči nekaj po drugih mestih. Povsod je treba iskati med starimi strankami delavstvu naklonjene kandidate, s pomočjo katerih se bo mnogo doseglo.

Medtem ko se A. F. of L., to je stara unija, ni nikdar brigala za to, kakšni ljudje sede v zakonodajah, je mlada C. I. O. pod vodstvom Lewisa uvidela važnost političnega dela med delavstvom. Ne davno sem čital par vesti, da so pri pripravi volitev v državi Ohio zmagali od C. I. O. podpirani kandidati.

Res je, da je potrebna tretja ali delavska stranka, prav tako, je tudi res, da je velika večina vseh volilcev ali v demokraciji ali v republikanski stranki. Če bi se takoj ustanovilo tretjo stranko, bi jih bilo treba vabiti in klicati, pa bi najbrž ne prišli, kakor ne pridejo med socijaliste. Torej je najboljšje, da se gre z novimi idejami kar v stare stranke in se dela tam, koder je polje in

Slana v Idaho

BOISE, Idaho, 31. avg. — Slana je pomorila mnogo zelandijani kar v stare stranke in se dela tam, koder je polje in

TRINERJEVA ANGELICA TONIKA
ODPRAVI POLITNE ŽELODNE NEREDE
Pri lekarnarjih ali pošljite \$1.35 Jos. Triner Corp., 1333 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Peter Zgaga

Nekoč sem poslušal rojaka, ki je vedel dosti povedati o kulturi.

— Kultura, — je dokazoval, — kultura je nad vse. Kultura vse drži po koncu. Ali zastopite? To mora vendar vsak hudič zastopiti.

V času, ko boš prečital te tri vrstice, je zasužil Henry Ford \$9.75.

Marsikaj se je že slišalo in čitalo, nikdar pa še ne, da je lepa, mlada in bogata deklica vzela za moža šestdesetletnega revnega moškega.

Marsikdo si je že pokvaril zdravje, ker je preveč navdušeno pil na zdravje svojih prijateljev.

Po desetih letih sta se srečala prijatelja. Prvi je bil rejen in lepo oblečen, drugi pa suh in v obnošenih čunjah.

— Bog se te usmili, — vzklizne rejeni, — kaj že nisi oženjen?

— Seveda sem. Že osem let.

— Bog se te usmili!

V Gowandi se bodo v nedeljo veselili.

Do Gowande je iz New Yorka nekoliko predaleč. Tja se gre le vsake svete čase, zato bom šel šele prihodnjo pomlad pozdravit tamkajšnje rojake.

Vinska letina dobro kaže, in se bo do pomladi že vsaj nekoliko uležalo.

Želim jim, da bi bila udeležka prireditelj nad vse uspešna in da bi bil pikniški prostor v prijazni dolinici po njihovi volji in načrtih preurejen.

V današnji številki vidim oglase za tri prireditve.

Društvo sv. Franciška bo praznovalo svojo štiridesetletnico. Nanjo že zdaj opozarjam newyorške Slovence, več bom pa o tej značilni priložnosti enkrat pozneje obširneje spregovoril.

V soboto zvečer bo v Slovenski dvorani na Danube Street v Little Falls zabava, kakršno znajo prirediti le rojaki ob reki Mohawk.

V oglasu je rečeno, da bo mogoče za 25 centov osem ur plesati, in ko se človek značilni, bo dobil povrh "majhen prigrizek".

Jaz dobro vem, kakšni so tisti "majhni" prigrizki. Križ božji, saj ti toliko nalože na krožnik, ko da bi iz gozda prišel.

Harmonikarja igrata kakor za stavo. In vespovsod, od bare pa do odra, je veselo razpoloženje.

Naslednji dan bo pa velika reč v Fly Creeku, kjer sta vsako leto dve veselici izborni obiskani.

Prva je na Dan neodvisnosti, druga pa v nedeljo pred Delavskim praznikom.

Slovenska dvorana je nekoliko vstran od glavne ceste. Ko pade mrak, vsa poljana oživi.

V dvorani ples, izven dvorane pa dolge vrste kar in skoro v vsaki kari studene.

Kdo bi ne izrabil takšne prilike?

Tudi mene je zamikalo. In če bo šlo vse posreči, se bom znašel enkrat v soboto dopoldne v Masletovi kuhinji. Do tedaj pa pozdravljeni.

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

PIKNIK VSEH SLOV. ORGANIZACIJ V GOWANDI, N. Y.

V nedeljo 5. septembra bodo imela vsa tukajšnja slovenska podpora društva: Zorja Svoboda, SNPJ, Sv. Jožef, JSKJ, Združeni Slovenci, SSPZ, Pathfinders, SSCU in Gowanda Boosters, SNPJ, skupno s Slovenskim Domom velik in zadnji piknik v tej sezoni.

Namen te prireditve je, če nam bodo vremenski bogovi milosrčni in če ostane kaj prebitka, da izboljšamo naše pikniške prostore. Zabava se vrši v Mentley's Grove. Prostor je v najemu naših organizacij za dobo pet let. Lansko leto smo prostore veliko preuredili, toda še ne odgovarjajo našim prireditvam in jih bo tudi v bodoče treba izboljšati ter povečati.

Odbor teh organizacij, kateremu načeljujeta naša, nikdar utrujena sobrata in rojaka Lovrence Andolšek in John Vehar, dela z vso silo, da bo skupna prireditev izpadla kar najbolj mogoče uspešno.

Toda rojaki in sobrati v Gowandi, od vas je odvisno, da temu odboru pomagata do uspeha, če je potrebno pri delu in pri udeležbi.

Ta prireditev ni samo za eno društvo, ampak v skupno ko-

rist vseh naših organizacij v naselbinah, in dolžnost je vsakega izmed vas, da se za gotovo udeležbo.

Imeli bomo mlade godbenike, mlada dekleta, Bergantove sestre in Lisbon, Ohio, katere so že enkrat igrale pri nas in po raznih drugih naselbinah po Ameriki. Dekleta žanjejo pohvalne izraze od ljudstva, koderkoli nastopajo, ker igrajo za stare in mlade in s tem vse zadovolje s svojo godbo.

Ker bo drugi dan Delavski praznik, ni nobenega izgovora, zakaj bi enkrat v letu ne bili vsi skupaj ter se po pravi slovenski navadi zabavali. Bolnikov ali če je kateri namenjen potovati iz naselbine za praznike, ni pričakovati, drugi smo pa prav lahko vsi navzoči, saj bo nam vsem v naselbinah v korist. Vabi se tudi zunanje goste, ker preskrbljeno za vse.

Storimo vsi svojo dolžnost in pomagajmo našemu skupnemu odboru k dobremu uspehu tega skupnega piknika, kateri je zadnji v tej sezoni.

Dne 5. septembra vsi na piknik vseh slovenskih organizacij v Gowandi, N. Y.

John Matekovich.

UNIJSKA AGITACIJA PRED FORDOVO TOVARNO

Člani unije United Automobile Workers of America ter njihove žene in prijateljice dele Fordovim delavcem pred tovarno v River Rouge pri Detroitu letake, ki jih pozivajo, naj se pridružijo uniji.

IZPOD KOŠATE KATALPE

(Mojemu prijatelju, ki me v svojem pismu poziva.)

Ker me spomini še vedno, tukaj pa moramo pristati na "Vincit omnia veritas" — Truth conquers all things, ali resnica premaga vse stvari. In če smo nasprotni izrazom in pomenu "volenti non fit injuria," zakaj potem kričimo, ko pada bič na nas?

Nekdanji slov. farmer, sedaj v Waukegan, Ill.

SLOVENSKI FANTJE SE PA POSTAVLJO!

Vse, kar je zadržala narava v maju in v drugih mesecih do avgusta, je do tega meseca pohitela in prisilila zakone naravnih sil, da se je vse razvilo in svojih bezmejnih lepota in krasotah — posebno pa razne cvetke, ki naj bi poživile naše življenje, preden se narava pokrije z belo in ledeno odejo.

Mar bi bilo preveč, ako bi opomnil ob teh svojih skromnih mislih vsakega posameznika: "Study nature — the universe; essential qualities; constitution?"

Skoraj bi potrebovali teh in tem podobnih študij bolj, kot onih o zanikanju Boga!

Človek lahko razdere in razbije vse ono, kar je prišlo, ali je bilo narejeno od človeka, nasprotno si pa vse, kar je bilo ustvarjeno po naravi, zastoni prizadevamo razdejati.

Ločimo si celo stvar nekoliko natančneje, da se prepričamo.

Nikakor nam ni mogoče narediti kake velike krogle iz naše zemlje in jo poslati v zrak ter jo tam obesiti. Gotovo bi jo nazaj dobili. Med tem pa vidimo ob jasnem večeru milijone zvezd v vsejmirju in vsaka gre svojo pot brez vsake nevarnosti.

Niti ne moremo zvrtni luknje, skozi katero bi spustili vodo in osušili našo zemljo.

Lahko pa uničimo vse krščanske in nekrščanske bogove, ki so delo človeških rok in

uma. Tukaj pa moramo pristati na "Vincit omnia veritas" — Truth conquers all things, ali resnica premaga vse stvari. In če smo nasprotni izrazom in pomenu "volenti non fit injuria," zakaj potem kričimo, ko pada bič na nas?

Nekdanji slov. farmer, sedaj v Waukegan, Ill.

SLOVENSKI FANTJE SE PA POSTAVLJO!

Obiskovalci zrakoplovnih tekem v Clevelandu bodo imeli priliko videti posebne vrstne letalo, ki so si zgradili posebnih fantov, ki so si zgradili posebnih vrst letalo, s katerim upajo nastopiti pri zrakoplovnih tekmah, ki se bodo vršile od 3. do 7. septembra na clevelandskem zrakoplovnem letišču.

Ti trije korenjaki so: Stanley Majer, star 17 let, Andrej Zupančič, star 17 let in Harry Kramer, star 14 let. Prva dva sta dijaka East Technical višje šole, zadnji pa študira na Wilson Junior High.

Kot rečeno, napravili so si letalo, ki so mu dali ime Stahran, ki so začetne črke imen teh treh junakov. Celotni stroški za letalo znašajo ogromno vsoto \$1.65. Letalo ima motor na en cilind in ga žene gasolin. Vse drugo v letalu so pa znesli skupaj, kjer so mogli kaj dobiti. Kolesa, na primer, so vzeli od otroškega vozička.

Letalo je osem čevljev dolgo en čevljin pol široko in meri preko peruti 14 čevljev. Letalo so ti korenjaki delali dva tedna.

SLOVENEK UBIT V ŠPANILJ

Iz Španije je prišla vest, da je bil na fronti ubit Steve Kozjak, ki je prej živel v Clevelandu pri družini M. Medevic. Predno je šel v Španijo je delal kot natakari. Svoječasno je služil pri ameriški bojni mornarici.

VABILO NA PLESNO VESELICO

V SLOVENSKEM DOMU na 36 Danube St.,
LITTLE FALLS, N. Y.,

SE VRŠI

PLESNA VESELICA z MALIM PRIGRIZKOM

V SOBOTO ZVEČER, 4. SEPTEMBRA

Vsi Slovenci iz Little Falls in iz okolice ste uljudno vabljeni na to prireditev. — IGRALA BOSTA HARMONIKARJA ŠVASNIK ZORCE
OD 8. ZVEČER DO 2. URE ZJUTRAJ
VSTOPNINA SAMO 25c ZA ODRASLE
ZA OBILNO UDELEŽBO SE PRIPOROČA — ODBOR

SLIKE BI RADI VIDELI

Iz več krajev sem dobil prošnje za kazanje slik iz stare domovine. Slike bi radi moji stari znanci v Forest City, Pa. V kazal pred mnogimi leti. Sprejel sem vabilo za dan 11. in 12. septembra, v soboto in nedeljo zvečer. Drugim, kakor v Wilardu in v Chicagu, sem moral za nekaj časa predstave odročiti, ker nimam časa ali prilike, kadar pa bom to lahko storil, jim sporočim.

Rojaki v Forest City, Pa., bodo pa gledali slike kar dva zaporedna večera in sicer vedno drugačne, nove in zanimive. Prepričan sem, da bodo z njimi zadovoljni še bolj kakor pričakujejo.

V slikah imam posneta dela na polju in travnikih, krasne parade in procesije, domače življenje po vaseh in trgih, sejnih in shodih.

Gotovo jih bo zanimal tudi vsah ribniški rešetar, ki je dika vseh slik.

Prav tako bodo gledalci občudovali Evarhistični kongres v Ljubljani, vselejme in številne slavnostne povorke v lesketajočih se narodnih nošah.

Oh, kaj pa perice pri potokih in plevce na njivah, kosec na travniku in grabljice v senožehtih, pa še žanjice in mlatiči, pastirji na pašniku.

Nad vse pa se bo odlikoval lončar z vretenom, ki ga poginja z boso nogo, in lonci kar padajo izpod rok, kakor da rasejo iz blata.

In on gava Urša naklada otavo in vpreza krave v jarem, druge pa devajo fižol v štante.

Pri Novi Štiti bomo kupovali sladki cukrček z lepimi papirčki, v Stični pa se bomo postavili v krasni procesiji o priliki 600 letnice samostana.

V Žužemberku bomo birmovali s škofom Rožmanom, v Velikih Laščah bomo pri procesiji sv. R. T. Na Vrhniki bomo gledali nesti v cerkev polne

kerbase kolača k blagoslovu, na svetno nedeljo pa butare iz cerkve.

Videli bomo orati in sejati ter snope vezati. Na hribih se bodo lesketale bele bele cerkve. Iz lin pa bodo doneli milodoneči zvonovi sobotno klenkanje ali potrkovanje, kar se mi je zadnji čas posrečilo nabaviti. Lepšega časa Foresteičanje že dolgo niso imeli. Na veselo svidenje v Forest City! Pridite vsi!

Anton Grdina, lastnik slik

POZDRAVI!

Pred odhodom na široko morje s parnikom "Manhattan" se enkrat lepo pozdravljam svoje otroke na Whiting. Ind. Lepo pozdravim tudi Joe Vitkovicha ter pozdrav in hvale družini Perko, ker so me peljali z avto na postajo. Pozdrav družinam M. Kobe, J. Evanich, P. Soleich in Matt Bukovec. Pozdravljam tudi svoje rojake v Pennsylvaniji, oziroma družine Anton Veselich v Pittsburghu, Frank Balkovec v Trafford in Joseph Pavlakovic v East Pittsburgh, Pa. Se enkrat lep pozdrav vsem skupaj. Če je kateri naših rojakov namenjen potovali preko morja, naj potuje z American Line, ker sem prepričan, da bo najbolje postrežen.

Na svidenje koncem septembra.

Joseph Karin
na potu v Francijo.

George A. Apostle, Inc., pogrebnik, ki oglašuje v "Glas Naroda", ima urad v New Yorku in tudi Brooklynu. Njegov pogrebni zavod je v vseh ozirih modern. Mr. Apostle ima dolgoletne skušnje v svoji stroki. Prireja pogrebe po zmernih cenah. Popolni pogreb preskrbi že za \$125.

NAZNANILO

Rojakom po Pennsylvaniji (posebno v Alleghany, Cambria in Somerset okraju) naznanjamo, da jih bo obiskal naš novi potovalni zastopnik

FRANK AHLIN

Rojake prosimo, naj mu poskušajo ustreči pri nabiranju naročin.

Uprava Glas Naroda

MLIN
Piše Ločan

POSTAVA GLEDE INDUSTRIJALNIH PLAČ.

Komu bo najbolj pomagala postava za minimalne plače, če bo v prihodnjem kongresnem zasedanju pravilno izdelana in potrjena? Vsem bo pomagala: industriji in delavstvu v splošnem.

Ljudem, ki delajo danes za višje plače, kot jih postava določa, in organiziranim delavcem po Ameriki, bo mogoče nakupiti več blaga, kar pomeni boljši pogoj življenja za vse, ki so vezani na produkcijo.

Najbolj izmed vseh, pa bo koristila vsem tistim, ki so izkoriščani že do smrtne in iz katerih črpa precejšen del brezsrčnih izkoriščevalcev svoje dividende.

Delavci, ali boljše rečeno sužnji, nimajo drugih sredstev, kot postavbo, da jih brani, seveda, če bo sprejeta.

Ti reveži nimajo moči braniti svoje lastne pravice, ker so v takem stanju, da se počutijo manj vredne in se jim zdi celo dobro delo, če jim nakloni izkoriščevalce milostno službo vsaj za nekaj centov na dan.

Da so v takem stanju in da se smarajo za manj vredne, poskrbe neusmiljeni podjetniki v polni meri, tako da se ja kdo ne zdrami.

Zelo veliko je načinov, da se jim vedno znova vbija v glavo,

da mora tako biti in ni drugega izhoda, kot mogoče v slabše življenje. Če, recimo, tovarnar preseli tovarno ali kar že, potem ne bo sploh nič dohodkov. Trgovske zbornice po mestih so eden najboljših agentov za take interese, ker vsako mesto in trg, kot tudi vsaka država se trudi, da dobi kolikor mogoče več industrije v svoj kraj, kajti industrija pomeni blagor za prebivalstvo. Če ne dosti, že vsaj nekaj blaga.

Občina obljubi industriji olajšave, največkrat so te olajšave v obliki prostih davkov in zagotovitev prostega trga delavcev brez vmeševanja agitatorjev za izboljšanje delavskega položaja.

V takem namenu se torej selijo tovarnarji na Jug in v druge kraje, kjer dobe garancijo, da bodo lahko skubili ljudi, kolikor se jim bo pač ljubilo.

Pri tem dobro vedo, da ubijajo nakupno moč naroda in obenem pošteno mislečo delodajalce.

Njih proizvod se proda cenejši, je več naročil, zato pa je proizvod slabše izdelan, ker plača ne dovoli delavcu, da bi pazil kaj dela in kako dela.

Gledati mora, koliko naredi, če hoče, da bo jedel vsaj dvakrat na dan.

Malokdo gleda na kakovost, najmanj pa tak izkoriščevalce, ki proizvaža za sakerje, to se tisti, ki ne pogledajo, kaj kupijo, kje kupijo, samo da je poceni.

Če postava reši te sužnje, bo kupna moč naroda dosti zvišana.

VABILO na

Veliko SLAVNOST in KONCERT

V PROSLAVO 40 LETNICE

Društva Sv. Frančiška, šte. 46, K. S. K. J.,

KI SE VRŠI

V NEDELJO, 31. OKTOBRA 1937

Dopolodne ob 10 uri: SLAVNOSTNA SV. MAŠA V SLOVENSKE CERKVI NA OSMI CESTI V NEW YORKU

Popoldne ob 4 uri: VELIKI KONCERT V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU, 253 IRVING AVE., BROOKLYN, N. Y., 8 80-DELOVANJE VEČ SLOVENSKE DRUŠTVE

VSTOPNINA 40 CENTOV

ZA PRIJAZNO UDELEŽBO SE PRIPOROČA — ODBOR

Naročniki!

Pazite na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo: prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteče. Naprimer: — 8.25.37

TO POMENI, da vam je naročnina potekla 25. avg. 1937

Pošljite pravočasno, da nam prihranite nepotrebno delo pošiljanja opominov.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

JUGO SLOVANSKA KAT. JEDNOTA

Je najboljša in najpopularnejša slovenska podpora organizacija v Ameriki. Računa nizke assessmente in plačuje liberalno podpore za slučaj bolezni, nezgode ali smrti. Ima 185 podrejenih društev in šteje nad 20.000 članov v obeh oddelkih.

Za ustanovitev novega društva zadostuje 8 oseb.

Premoženje Nad Dva Miljona Dolarjev

Pišite za pojasnila na

GLAVNI URAD J. S. K. J. :: :: ELY, MINNESOTA

V Clevelandu je preminula Agnes Srpoč, doma iz Gorice, fara Leskovac. Ranjka je mati Ane Simončič, pri kateri je živela ves čas, odkar je dospela pred 16 leti iz starega kraja.

V okrajni bolnišnici v Milwaukee je v nedeljo 22. avgusta po daljši bolezni preminul rojak Mike Rotar. Star je bil 53 let in doma iz Klenika pri St. Petru na Krasu. V Ameriki je bival od leta 1921.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

TORBICA IZ KROKODILOVEGA USNJA

Po tridesetlet trajajočem stiskanju in trdem delu si je gospod Thivier pridobil pravičn, živeti od prihrankov v obliki sigurne rente. To se pravi, upokojili so ga. In zdaj je preživljal svoje dneve v soncu na prostem, na sprehodih po gozdičkih in gajih, ob deževnem vremenu pa je obiskoval muzeje in razstave.

Tistega usodnega dne je prišel hladni dež skromnega zasebnika v pariški Louvre.

Thivier je bil, kakor so večina Parižani, nekoliko premišljujoč človek. Da bi mogel nemoteno uživati neki kip, stoječ na samotnem podstavku, se je spustil v mehko žametno blazino. Toda to je trajalo eno sam trenutek. Kajti že v naslednjem hipu je planil pokonci zadel je namreč na trd predmet.

Bila je torbica iz krokodilovega usnja. Vsebinska je bila takoj pregledana. V torbici je bil damski robček iz čipk, ki ne bi zadostoval niti za mišji smrček, kaj šele za ženski nossek. Poleg robčka je bilo v torbici še črtalo za ustnice, doza za puder, ključ in denarnica s šestimi franki gotovine. Zraven je ležala še listnica. Thivier se je močno začudil, ko je odprl in zagledal v nji tri bankovce po tisoč frankov. Zaradi orientacije jim je bilo priloženih nekaj vizitk, ki so pripovedovale, da je vse to last "gospa Riflotova." Poleg vizitk je ležala fotografija moškega v kopalnem trikotu.

Gospod Thivier si ni mogel kaj, da ne bi najdbe izročil osebnosti lastnici.

Mlada sobarica z okroglimi očmi, rdečimi lici in potegnjenimi usti je odprla gostu, ki je zvonil pri vratih.

"Ali bi mogel govoriti z go. Riflotovo?" je vprašal Thivier. Ne da bi počakal njenega odgovora, se je izmuznil mimo nje v predsobo.

Gospa Riflotova je prišla. Bila je očarljivo žensko bitje s plavimi lasmi, majhna in čedna in nje obraz je pričal, da ga lastnica neguje z vsemi mogočimi kozmetičnimi sredstvi.

"Kaj bi rad od mene?" je vprašala došleca.

"Prinesam vaš duši mir," je resno in svečano odvrnil Thivier.

To frazo si je bil za razgovor pripravil že ko je stopal po stopnicah. Zdaj jo je izustil z nemalim ponosom. In takoj po izgovorjenih besedah je potegnil iz žepa torbico iz krokodilovega usnja ter jo parkrat za-

vihtel po zraku. Bilo mu je, da bi najrajši zavriskal, kakor fant na vaškem sejmu:

"Kaj! Moja torbica?" se je začudila Riflotova.

"Zelo me veseli, da vam jo morem vrniti," se je odrezal Thivier.

Gospa Riflotova pa je iztegnila svojo brado in je sikala skozi zobe da so se ji čeljusti tresli od razburjenja.

"Molčite! In izginite mi izpred oči, ..."

"Milostiva ..." je povzel Thivier.

"Izginite! Brez odlašanja."

Bila je že na tem, da vrže najditelja skozi vrata, ko je stopil v salon visoko rasel mož štiridesetih let. Bilo je videti, da ni ustvarjen za povprečne mere stanovanj, kajti s svojo glavo se je skoro zadeval ob vratne podboje.

"Kaj pa se je zgodilo, Odetta?" je vprašal s sočutnim glasom.

Gospod Thivier je prepustil besedo ženskemu bitju. Odetta pa ni znila besedice. Zato se je obrnil Riflot na Thivierja z vprašanjem:

"Kaj pa vihtite ročno torbico moje žene v zraku?"

"Saj je ne vihtim po zraku, je dejal Thivier. "Torbico sem samo našel in zdaj sem jo prinesel nazaj milostivi gospi."

Riflot je bil videti osupel.

"Kaj si svojo torbico izgubila, draga Odetta," je vprašal.

"Nisem je izgubila, ne!" se je odrezala ženska bitje.

"Nu, kako pa je potem prišla v roke tega gospoda?"

"Najbrže so mi jo ukradli," je dejala naivno plavalasa dama.

"Tako, tako," je dejal Riflot in je vrtel z očmi v Thivierja.

"Zares ti je bila ukradena?"

Zdajci je Thivierja zalila rdečica sramu nad vsem tem, kar so mu sporočala ušesa.

"Takšnih obdolžitev pa ne morem mirno sprejeti. Našel sem torbico v Louvreu na žametasti zofi. Tudi ne kaže, da bi jo bil tat ostavil tam, kajti njena vsebina je popolnoma nedotaknjena."

Riflot je izpustil skozi zobe sikajoč glas:

"Kdaj pa si bila v Louvreu, Odetta?"

"To je bilo še leta 1921, ko so me obiskale moje tete iz Londona," je odvrnila Odetta z mirnim glasom kakor bi ji ne bilo nič do stvari, ki se je razkrivala tukaj.

"Saj vendar danes še nisi bila zdoma?"

Skomignila je s svojimi než-

nimi rameni.

"Saj veš, da me muči glavobol. Postala sem najbrže žrtev prevečanega sleparja."

Thivierja je spreletelo po vsem životu. Če je bil prej zelen, je zdaj postal ves rdeč.

"Kaj jaz da sem? — Jaz?"

Več ni mogel izdavi. Riflot mu je s svojim vedenjem onemogočil vsako nadaljnjo izjavo.

"Hvala lepa! Uredil bom to stvar sam z Odetto. Prosim vas, postavite ročno torbico tja na mizico in izginite iz stanovanja."

Tega pa Thivier vendarle ni mogel mirno prenesti. Dejal je:

"Oprostite, vi nimate vame nobenega zaupanja, kako torej zahtevate od mene, naj ga imam jaz do vas? Kdo mi sploh more dokazati, da je to torbica vaše soproge?"

Saj milostiva trdi, da je ni izgubila! Dovoli si jo ji bom vrniti samo v primeru, da mi navede vse predmete, ki se nahajajo v nji."

Gospa Riflotova je nagubala čelo in je rekla:

"Kaj je že bilo v torbici? Ah, da, spominjam se! Robček, črtalo, puder, ključ, damska urica, denarnica s tremi bankovci po tisoč frankov. To je vse."

"To ni vse, oprostite!" jo je prestregel Thivier. "V torbici je tudi fotografija."

"Da, tudi fotografija," je pritrdila Odetta.

Nato pa je pomislila in pristavila.

"Kakšna pa je bila že tista fotografija?"

Riflot je segel po torbici, zvil bankovce, stresel iz nje vizitke in buljil v sliko mladega moža v kopalni obleki.

"Kdo pa je to? Kdo je to?"

Odetta je hlinila nedolžnost in nevednost:

"Kako naj jaz to vem? Bedasta šala je očitno brez konca in kraja. Ah, če ostane ta gospod še trenutek v našem stanovanju, dobim živčni napad in bo vsega konec."

"Ni se vam treba nmečiti," je dejal jezo Thivier in stopil proti vratom.

Riflot je planil za njim in ga je dohitel na pragu ter mu je šepnil v uho:

"Prekleto. Gospod, razdrli ste najsrečnejši zakon v Parizu. Zakaj ste to storili?"

Thivier si ni mogel kaj, da ne bi odgovoril:

"Ko pa sem našel torbico."

"Če ste jo že našli, bi jo bili obdržali, vi idiote!"

In Riflot je za Thivierjem zaloputnil vrata svojega stanovanja.

IZGLEJTE
v
MLAJSA
ZA
SVOJO
STAROST...

S

pijem mleka!

PRAVILNO, da je vaša koža čista, je vaša lepota. Če želite, da vaša koža ostane mlajša in lepša, pijte mleko. Vsaka ženska mleka vam da najlepšo lepoto. Zdravilne... in zdravni ki vam bodo povedali, da po magi kalcij odpravi maršpeter da blestečo se, izrazito polt.

IZČISTITE SVOJO POLT Z MLEKOM

Pišite po brezplačno knjižico "The New Milky Way," ki vam pove, kako Hollywoodske zvezdnice izgubljajo težo, pa ohranjajo svojo živahnost in lepoto. Naslovite na Bureau of Milk Publicity, Albany.

THE STATE OF NEW YORK

NOVA VELIKANSKA
ZVEZDA

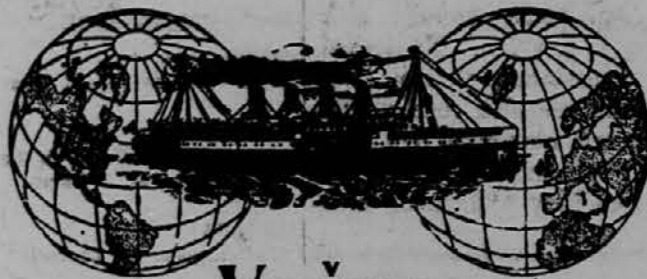
PASADENA, Cal., 31. avg. — Z observatorija na Mount Wilson prihaja poročilo, da je bila najdena nova velika zvezda, ki daje 500 milijonkrat več svetlobe kot sonce.

ne bi odgovoril:

"Ko pa sem našel torbico."

"Če ste jo že našli, bi jo bili obdržali, vi idiote!"

In Riflot je za Thivierjem zaloputnil vrata svojega stanovanja.

Važno
za potovanje

Kdork namenjen potovati v taji kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vred naše dolgotrajne skušnje vam zmoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne prekrbne, da je potovanje, ugodno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, hoditi pranje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej (tako) za brezplačna navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)216 West 18th Street
New York, N. Y.

POGREŠANA LETALCA

Raska letalca Sigmund Lavanevski (na desni) in Victor Levčenko sta hotela poleteti iz Moskve v Ameriko, pa sta se najbrže ponesrečila v severnem ledu.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

185

"Saj ga poznaš tudi ti!" je urno spregovorila Kiti. "Lani poleti je bil na planinah. Narisal te je!"

"A tako! Ta? Vitek, čeden dečko, pametnih oči! Tega seveda poznam." Grof Egge je smehljaje se pokimal predse. "Ta reč me še danes zabava. Ali zdaj ve, koga je risal? Takrat me je smatral za pristnega lovca in je zadel v črno! Da, košutica, fant ni od muh! Ina oči na pravem mestu! In zdaj je dobil zlato svetinjo? To pomenja za umetnika menda toliko, ko za lovca, če ustrelji tigra za lopatico? Kaj? No, privoščim mu! Kar gorel in plamtel je takrat za moj jopič, za vso mojo postavo in za moje silno glavo", kakor je dejal! Grof Egge se je zasmejal. "Ni mi dal miru, moral sem mu sedeti. In rad sem mu ugodil. Povem, ti košutica, vrgel je mojo glavo na papir, da sem dejal: pri Bogu, ta pa riše, kakor jaz streljam. In pomisli: ko je končal, mi je dal tolar. Za tako pristnega me je imel. Tolar sem shranil, v omari tamje leži. In dvakrat sem ga vesel: ker je edini denar, ki sem ga zaslužil sam v življenju in ker me spominja na tega sijajnega fanta. Da, košutica, temu sem bil všeč. In on meni tudi!"

Kiti je burno dihala. Opojno upanje ji je zaježelo sree. To je ura, ko sme govoriti, govoriti mora! "Oče — oče —"

Grof Egge je presenečen dvignil obraz in se okrenil v naslonjaču. Pri tem je zadel z desnico ob naslonček. Zastokala je in umaknil roko. "Moj Bog! Do srca me je zabolelo! Kaj neki je s to preklicano roko? Poglej sem, košutica, tu na zapestju mora biti! Včeraj me je usekal ta napol mrtvi orek. Krempelj se je moral zasačiti globlje, kakor sem mislil."

Kiti se je na mah iztreznila, in je nagnila blede obraz nad očeto roko.

Vsi členki na njej so bili zatekli. Na napeti, bleščeči koži so se videle majhne, mehurčaste lise. V zapestju je opazila Kiti temno kapljo in ko jo je rahlo odstranila z robcem, se je prikazala drobna, črnkasto obrobljena rana.

Kiti je otekla roka prestrašila, ko je pa odkrila to neznatno rano, se je spet pomirila. To je povedala tudi očetu in vstala. "Poslala bom po doktorja Eislerja."

V veži jo je srečala pismonoša z brzojavko. Bil je odgovor na obvestilo, ki ga je bila pono-

si brez očetove vednosti poslala v Monakovo. Z drhtečimi rokami je odprla list. "Pridem ob enajst dvajset. — Tas."

Četrt ure na to je stopil v roglo sobo doktor Eisler. Grof Egge se je dvignil nekoliko s sedeža in se skušal pošaliti: "No, torej, doktor, pa sva spet vkup! Mala, bojazljiva košutica, oče tako. A tokrat bo šlo brez posvetovanja. Tako! Poglejte torej mojo roko in povejte košutici, naj bo mirna. In pošljite jo ven na čisti zrak!"

V skrbah se je ozrl zdravnik v Kitiin utrjen obraz. "Da, kontesa, oče ima prav. Kolikor je vedel povedati Fric, je stvar res prav neznatna. Vam je pa čistega zraka nujno potrebno. Popeljite se malo na sprehod!"

"Ne malo, dolgo!" je segel vmes grof Egge. "Pred tremi urami mi ne prihajaj domov!"

Kiti se je obotavljala. Ni rada zapuščala očeta, prav ji je pa hodilo, da sme iti Tasilu naproti. Dve uri bo dovolj, da gre ponj in mu prizanesljivo pove, kaj ga čaka na Hubertovem. Nežno je poljubila očeta na čelo in ga pogladila po sivih lasih. S solzami v očeh je odšla iz sobe. Zdravnik se je oddahnil. Čim je bil bežno pogledal ranjeno roko, je želel, da bi bil z grofom sam. Moser naj bi mu pomagal, da bi bolnika slekla v gornjem delu telesa.

"Čemu to?" je menil nejevoljno grof Egge. "Potrebno je, svetlost."

Desni rokav jopiča je bil že tako trdno na otekli roki, da se ni dal več z lahkoto sleči. Motala sta ga po dolgem prerezati.

Komaj je prišla Kiti s svojim vozom na postajo, ko je privozil že tudi vlak. Nekaj ljudi je izstopilo. Boječe se je ozirala Kiti po potnikih, ki so šli mimo nje. Toda tistega, ki ga je iskala, njene oči niso hotele najti.

Že so bili vsi vozovi prazni, že so odklopili lokomotive.

Tasila ni bilo nikjer. Ali je zamudil vlak, ali —? Nov strah je zajel Kitino sree. Kaj naj stori? Ali naj čaka na prihodnji vlak? Tri ure? Skrb za brata jo je silila, naj čaka, skrb za očeta jo je gonila domov. Potem se je odločila: napisala je nekaj vrstic in dala list železniškemu uradniku, proseč ga, naj ga izroči Tasilu, ako pride z naslednjim vlakom. Svoj voz je pustila na postaji in se odpeljala z najetimi domovi.

DALJE PRILUČ-

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI I I

IZ BAGDADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

Vsebinska: Smrt Mohamed Elna; Karavana smrti; Na begu v Gorop; Dražba En Nač.
Cena1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 594 strani, s slikami

Vsebinska: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; hako sem v Mekko romal; Pri Samarit; Med Jezidi.
Cena1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

Vsebinska: Amadija - Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema.
Cena1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

Vsebinska: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju.
Cena1.50

SATAN IN ISKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

Vsebinska: Izsedelci; Yuma betar; Na mledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta.

Izdajalec; Na loru; Spet ne divjem sapadu;

Rešeni rajljoni; Dediči

Cena2.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Vsebinska: Kovac Šimen; Zaronca z zaprekami; V goščnjaku; Mohamedanski svetnik.
Cena1.50

WINETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

Vsebinska: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-El, lepa Indijanka; Proklestvo zlata; Za detektiva; Med Komand in Apači; Na nevarnih potih; Winetovov roman; Sans Ear; Pri Komandib; Winetova smrt; Winetova oporoka.
Cena2.50

Ž U T I

4 knjige, s slikami, 597 strani

Vsebinska: Boj s medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot.
Cena1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

NE MOREM TI RAZODETI...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

26

Nekega dne zopet zamaš obišče nekega odvetnika, ki je potreboval tajnico. Zahteval je, da je morala prositi tajnica za bitje v službi pri nekem odvetniku. Vsakdo je zahteval znanje iz istovrstnih pisarn. Žalostna se zopet pelje s poulično železnico v zavod. Takega boja za življenje do sedaj še ni poznala; v hiši svojega očca je živela v dobrem varstvu in še pozneje mu je bila hvaljena iz celega srca, ker ji je izkazal tako veliko dobroto. Šele sedaj je opazila, kako težko je bilo stati na svojih nogah.

Podulčna železnica ob tem času ni bila posebno zasedena, samo nekaj gospodov sedi v nekem oddelku. Največ so brali časopise in ta ali oni, ki je izstopil, je pustil časopis na sedcu. Tudi gospod, ki je sedel na njeni strani, pusti časopis na sedcu, ko je izstopil. Nehote ga Rena pograbila ter takoj pogleda oglašje, kjer so bile ponujane službe. List, ki ga je držala v rokah, ni bil berlinski, temveč iz nekega mesta v zapadni Nemčiji. Tedaj pa zagleda naslednji oglaš:

"Iščem mlado damo odločnega značaja in z dobro vzgojo, ki bo mogla opravljati službo tajnice posestnice. Mlada dama mora imeti zelo prikužno zunanost, mora biti ljubezniva, vesela in bo obenem družabna lastnica. Posebna vrednost se polaga na zanesljivost osebe. Starost ne nad 30 let. Poizkušbe naj se pošljejo na gospico pl. Ranek, grad Ranek pri X."

Osupljivo počivajo Renine oči na tem oglašju. Gospica pl. Ranek na gradu Ranek? To more vendar biti samo hči prijatelja njenega očca in čije stariši so tako žalostno končali. Vse, kar ji je o čem pripovedoval o tej katastrofi, ji pride v spomin. Spomni se, da ima še vedno fotografijo očmih prijateljev, kakor tudi pisma barona Ernesta Raneka in nekaj pism baronice Marije Ranekove na njenega očca. Ta pisma je brala z velikim zanimanjem. Pokazala so ji, da so bili pisani razumni in ljubeznivi ljudje. In ni se mogla odločiti, da bi pisma in fotografijo zažgala; nekaj jo je od tega zadrževalo, medtem ko je pisma svoje matere, ki jih je o čem dal tudi z naročilom, da jih uniči, takoj po njeovi smrti sežgala, kakor je bila njegova želja.

Pravi si, da bo ta gospica pl. Ranek, ki je iskala tajnico, prav gotovo rada imela pisma in fotografijo. In nato se vpraša, ako bi se naj pobrigala za to službo. Tukaj izjemoma izpričevala niso bila zahtevana, saj ne v oglašju. In kar je še drugega zahtevala od iskane mlade dame, na to je mogla se počakati. Stara je bila ravno enoindvajset let, razpolagala je s potrebnim znanjem, bila je, kot si je morala sama priznati, prikupljive zunanosti, bila je uljudna in prijazna in če je niso trle skrb, je bila tudi zelo vesela — zanesljiva pa tudi.

Naglo hiti v zavod, da takoj napiše pismo in prosi za anesto. To je bilo tudi kmalu gotovo. Takoj tudi pošlje fotografijo in se zatopi v sladki ljučki obraz baronice Marije Ranekove. Ako je ta gospica pl. Rankova v resnici njena hči in ji je mogoče tudi podobna, tedaj bo veliko veselje z njo živeti. Ali naj bi se tudi na to sklicevala, da je bil njen oče prijatelj barona Ernesta Raneka? Mogoče bo to za njo kot kako priporočilo? Toda ne — zna je z glavo, to bi bilo mogoče kot kako podkupljenje. O tem ni hotela ničesar omeniti.

In tako pošlje svojo prošnjo s fotografijo in je z boječim srcem čakala na uspeh.

Toda to je ni oviralo, da ne bi še dalje iskala službe. Zaporedoma se je ponujala kot stenografka, kot prodajalka v trgovini z zlatino, kot blaginčarka v neki veletrgovini, kot sprejemna dama pri nekem fotografu, kot družabnica za neko postarno, sitno damo in kot tajnica nekega pisatelja. Prejela je nekaj odklonitev, toda najtežje je čakala na odgovor z gradu Ranek, kajti bilo ji je, kot da jo nekaj tja kliče, kot bi ravno tam morala dobiti svoj dom. Pozneje si je očitala, da se ni sklicala na svojega očca in na njegova pisma, ki jih je prejel od barona Ernesta Raneka ter si je pravila, da je bila neumna, da se ni poslužila tako lepe prilike. V svojem položaju ne bi smela biti tako občutljiva.

In zopet prebere pisma Ga rdinih starišev ter si skuša iz njih napraviti sliko o gradu Ranek in njegovih prejšnjih lastnikih.

Tako poteče dan za dnem in z naraščajočim nemirom čaka na odgovor. Saj fotografijo bi morala dobiti nazaj, tako si pripoveduje, ko je bila že popolnoma obupana in ni več mogla verjeti, da se bo Garda kaj zmenila za njo.

In tudi, da se bo čutila bolj razočarana kot kdaj prej, ako bo tudi ta prošnja odbita. Ali je bil to prst usode, da je našla ravno ta časopis in da je ravno v tej številki bil oni oglaš? Ali pa je bil samo sleh slučaj?

Baronesa Garda Ranek je na svoj oglaš dobila brez števila ponudb. Ker pa so prišle ravno v dneh, ko so se njeni sorodniki selili, je pisma morala odložiti, dokler ni imela popolnega mira. Ko je bilo slednje vse končano in je Garda v miru sedela pri svoji pisalni mizi, je odprla eno ponudbo za drugo. Toda le malo spremljivih ponudb je bilo med njimi. Najprej se je ravnala po prvem vtisu, ki so na njo napravile fotografije, ter se jim je hotela pustiti voditi pri izbiri. Toda noben obraz ji ni ugajal. S Sassenovima bratoma se je dogovorila, da prideta popoldne na Ranek, da skupno odločijo, katero prosilko bi sprejeli. Toda do sedaj ni še našla niti ene, o kateri bi bilo mogoče kaj razmišljati.

Garda pa si pravi pravilno, da fotografija ne more vsega povedati in mogoče so zelo prikupljive, četudi ji na prvi pogled niso všeč. Toda vedela je tudi, da je brez vsakega pomena, da bi poskusila takoj s prvo, ki ji ugaja na prvi pogled. Kajti te mlade dame bodo pri njej zavzemale prav posebno stališče, navdajati jo mora s popolnim zaupanjem, ji mora takoj pri prvem pogledu izdati, da pride v poštev.

(Dalje prihodnjič.)

WPA nudi glasbo ameriškega občinstvu.

Ameriško občinstvo ljubi glasbo, ali do nedavna mnogo milijonov ljudi je imelo le redkokdaj priliko slišati dobro glasbo. Velikih orkestrrov je bilo le malo v mestih in vstopnine za koncerte so bile visoke. Okoliščina, da smo imeli toliko izvrstnih glasbenikov brez posla in na reliefu, je dovela do organizacije WPA orkester. Nekateri ljudje so bili mnjenja, da bi sviranje teh orkestrrov glasbo v puščavi. Odziv pa s strani širokega občinstva je bil ogromen in navdušen.

Ugotovilo se je, da ameriško občinstvo hoče slišati ne le glasbo sploh, marveč dobro glasbo. Velikim množicam očividno ne zaostaja glasba, ki jo slišijo preko zračnih valov s statiko in oglaševanjem vmes. Hočejo prisostvovati koncertom. Bilo je vsega skupaj kakih 84,400 prireditelj Federalnega glasbenega projekta in skupno poslušalstvo je znašalo 64 milijonov ljudi.

Tupatam je glasba prišla k poslušalstvu, ako iste ni moglo priti k prireditvam — namreč pohabljeni otroci v zavodih, ljudje v bolnišnicah, stari ljudje v zavetistihi, fantje v CCC taboriščih. Te prireditve so seveda brezplačne. Mnogo rednih koncertov je tudi brezplačnih, ali tudi poljudne cene, ki so primerne sredstvom širokega občinstva, privabljajo obširno poslušalstvo k federalnim koncertom, občinskim orkestram in k drugim glasbenim prireditvam.

WPA zaposluje glasbenike ne le v orkestrah, namreč tudi kot vodje in dirigente, soliste, člane instrumentalnih in vokalnih koncertnih skupin, kompoziste, prepisovalce not, aranžerje, vglasevalce in popravljalce instrumentov, kakor tudi učitelje. Sedaj je približno 13 tisoč oseb zaposlenih na Music projektu. Imamo WPA sinfonične koncerte v 45 mestih in koncertne orkestre v 110 mestih, nadalje štiri operne družbe, 84 godb, 85 plesnih orkestr, 31 pevskih zborov in brezštevne diletantске skupine skupine pod profesionalnim WPA vodstvom.

WPA vzadostujejo žeji p glasbi med mladino javnih in župnijskih šol. 1300 teh učiteljev, zaposlenih na 850 glasbeno podučnih projektih, je vsak teden prihajalo v dotik s pol milijona ljudi, vstevši ne le otroke, marveč tudi odrasle v oddaljenih pokrajinah na dežel in v prenatrpanih mestnih okrajih. Oklahoma in Mississippi imata veliko število učencev vpisanih v te tečaje.

Federal Music Project je pomagal ameriškim skladateljem, ker jim je nudil priliko za sviranje njihovih skladb. V

mestu New York neki WPA sinfonična orkestra prireja koncerte vsako nedeljo zvečer in po en večer na mesec je posvečen "novim talentom", namreč mladim ameriškim glasbenikom, ki so na programu kot skladatelji, dirigenti ali solisti.

Posebno važnost se polaga glasbi, spisani od skladateljev živčevh v tej deželi. Izvedlo se je skoraj 5000 posameznih glasbenih kompozicij, vglasbenih od 1481 takih glasbenikov. Drugi glasbeni delavci v raznih predelih dežele zbirajo in

shranjajo domačo ameriško glasbo in prepisali so kakih 2500 narodnih pesni in motivov.

Potom javnih izposojevalnih knjižnic so glasbeni rokopisi na razpolago vsem glasbenikom in mnogo stotin prepisovalcev, aranžerjev in knjižničarjev je bilo dodeljenih, da pomagajo v tem delu.

Pokrovitelji federalnih glasbenih projektov se ponešajo z delom, ki se vrši. Ti pokrovitelji vključujejo razna merodajna vsončilišča, kakor tudi mestne okrajine in občinske uprave, šolski sveti, organizacije za javno zabavo in trgovske komore s sodelovanjem konservatorijev in drugih glasbenih organizacij.

Razne vesti.

ROMAN PLESALKE V SVETOVNI RAZSTAVI

Pariška policija išče ameriško plesalko Jeanne de Koven, ki je prispela s teto na svetovno razstavo v Pariz in jo pogrešajo že od 24. julija. Njena teta se v začetku ni brigala za njo, ker je vedela, da se je seznanila v hotelu z elegantnim mladencem. Mistila je, da se je odpeljala z njim na izlet, ker je zelo samostojna, kakor večina ameriških hdeket. Nedavno je pa dobila izsiljevalno pismo, v katerem zahteva pisee 500 dolarjev odkupnine, ker bo sicer njena nečakinja umorjena. Jeanne de Koven ima nožice zavarovane za 100,000 dolarjev in v žepu je nosila tudi precej denarja.

Njen znanec je lep fant, visoke, sloke postave, govori pa s tujim cirkskim naglasom. V hotelu na Montparnassu je stanoval prvič. Policija zameri plesalkini teti, da ji tako dolgo ni sporočila, da je njena nečakinja zganila. Policija je ugotovila, da je kupila plesalka 24. julija dva vozna listka do Toulousa. Zato domneva, da jo je ugrabil znani slepar in izsiljevalec Maurice de Toulouse.

NAJVEČJA. ELEKTRARNA SVETA.

Mesto Kuybyšev, bivša Samara, leže ob izlivu Samare v Volgo, postaja središče novega vozla mogočnih vodnih elektrarn. V Kuybyševu je prisel te dni avtor projekta prof. Caplygin s skupino vodilnih inženjerjev, ki so gradili prekop Moskva—Volga. Prof. Caplygin je izjavil novinarjem o svojem projektu:

Shematični projekt kuybyševskega vozla vodnih elektrarn je dovršen. Na travnikih za mestom bo zgrajen v šestih letih mogočen vozni vodni elektrarn, obsegajoč dva okraj. Prvi okraj bo 30 km nad mestom in v njem bodo zgra-

jene vodne elektrarne s kapaciteto 1,500,000 kw. Drugi okraj bo 70 km na perivoloskem predelu. V njem bo vodja elektrarne s kapaciteto 1,000,000 kw. Elektrarne kuybyševskega vozla bodo dajale letno do 14 milijard kw cenenege električnega toka. Polovica toka se bo porabila za namakanje Zavolžja in za potrebe domače industrije. Druga polovica toka pa pojde po daljnovodih v stare industrijske kraje, kjer nimajo dovolj pogonskih smoti.

Kuybyševski voz bo večji od elektrarne na Niagari in drugih mogočnih elektrarn v Ameriki in Kanadi. V primeri z Dnjeprogresom bo 5 do 6 krat večji. Obenem z zgraditvijo vozla vodnih elektrarn bodo zgrajene vse potrebne naprave za namakanje 1,000,000 ha zemlje v Zavolžju. Priprave za zgraditev največje elektrarne sveta so se že pričele.

KADEČA ANGLEŽINJA V PALESTINI.

V Jeruzalemu prebiva v svoji hiši ob vznožju gore Karmel čudna Američanka, ki se počuti sredi krvavih spopadov med židi in Arabci povsem varno, ker jo oboji visoko spoštujejo.

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

To je Frances Emily Newtonova. V Jeruzalemu živi še 50 let. Tja je prišla, ko ji je bilo 20 let. Zdaj ima še sive lase. Zato pa pozna arabsko dušo bolje od vsakega Evropea v tej deželi. Že dolgo je tajna svetovalka visokega komisarja in arabskih poglavarjev. Ona je bila tista, ki je prvič izrazila misel, da bi bilo za pomirjenje Palestine najpametneje razdeliti deželo v dva dela — arabski in židovski del. K Newtonovi prihajajo od blizu in daleč ljudje, da ji potožijo svoje križe in težave in vračajo se z dobrimi nasveti. Vodje arabskega pokreta so ji zatrjevali, da hlačiče židovskih deklet pohujšujejo in demoralizirajo njihove sinove. Newtonova je pa pregovorila dekleta, da so jela nositi krila.

Čez dan opravlja Newtonova sodniška dela, zvečer pa vodi delo, ki ga opravlja v Jeruzalemu YWCA. Ona je predsednica te ameriške dobrotelne organizacije. Njena edina slabost je, da zelo mnogo kadi in sicer celo pipo. Zato ji pravijo kadeča Angležinja. Pipe ne odloži niti kadar sedi za mizo kot predsednica dobrotelne organizacije. Ko jo je nekoč obiskal kralj Feisal, je kadil pipo z njo. Ljudje pravijo, da stoji za sedanjimi nemiri v Palestini Newtonova. To bo najbrž pretirano, gotovo je pa, da igra ta ženska v Palestini v službi Anglije važno vlogo.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Polez naslova je zvezilo do 1. junija imelo plačano naročnino. Prejeto številko pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino plačevati poravnati. Pošljite naročnino najpozneje 1. junija ali pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naslobove, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN "KATIKE"; ČE NE JIH PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBIŠČITE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin	Linger, Jacob Remik John Starink Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Krupa Youngstown, Anton Kikelj
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Sattis Walsenburg, M. J. Bavak	OREGON: Oregon City, Ore. J. Koblar
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič	PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jevnikar Broughton, Anton Ipavec Conemaugh, J. Brezovec Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik Export, Louis Supančič Farrel, Jerry Okorn Forest City, Math Hamlin Greensburg, Frank Novak Homer City, Fr. Ferencik Johnstown, John Polaniz Krayn, Ant. Tauselj Luzerne, Frank Balloch Midway, John Znat Pittsburgh in okolica, Philip Progar Phillip Progar
ILLINOIS: Chicago, J. Bevil, J. Lukanich Cicero, J. Fabian (Chicago, Cl. vr in Illinois) Joliet, Mary Ramblich La Salle, J. Spellich Mascoutah, Frank Augstath North Chicago in Waukegan, d. thias Warlek	WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Škaf Sheboygan, Joseph Kakt
MARYLAND: Kittimier, Fr. Vodopivec	WYOMING: Rock Springs, Louis Tschacher Diamondville, Joe Bolich
MICHIGAN: Detroit, L. Plankar	
MINNESOTA: Chisholm, Frank Goude Ely, Jos. J. Peschel Eveleth, Louis Goude Gilbert, Louis Vessel Hibbing, Jola Povke Virginia, Frank Hrvatic	
MONTANA: Roundup, M. M. Panian Washoe, L. Champe	
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick	
NEW YORK: Gowanda, Karl Stranich Little Falls, Frank Manic	
OHIO: Barberton, Frank Trean Cleveland, Anton Bobek, Chas. Kart	

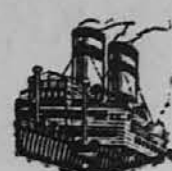
ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO

NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena 30	
GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena 25	
LUMORESKA IN GROTESKE. 180 strani. Cena 30	
Trda vez. Cena 1.—	
12 KRATKOČASNIH ZGOBIC. 72 str. Cena 25	
PO STRANI KLOBUK. 159 strani. Cena 59	
POL LITRA VIPAVCA. spisal Felgel, 138 str. 60	
PREDTŽRANI, PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena .. 25	
SANJSKA KNJIGA 60	
SLOVENSKE SALLJIVEC. 90 strani. Cena 40	
SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena 50	
TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena 70	
TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena 30	
TRENUTEK ODDIHA (Knjiga vsebuje tudi šaligro "Vse naše"). 180 strani. Cena 50	
VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA 150	
ZENINI NAŠE KOPRNELE. 111 strani. Cena 45	

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 124 STREET
NEW YORK, N. Y.

Pišite nam za cene voznih listov, rezervacijo kabin in pojasnila za potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 124 St., New York

KRETANJE

PARNIKOV

SHIPPING NEWS

3. septembra:	De Grasse v Havre
4. septembra:	Champlain v Havre Bremen v Bremen Rex v Genoa
8. septembra:	Queen Mary v Cherbourg
9. septembra:	Paris v Havre
11. septembra:	Ile de France v Havre Berengaria v Cherbourg Europa v Bremen Conte di Savola v Genoa
15. septembra:	Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
18. septembra:	Vicentia v Trst
22. septembra:	Queen Mary v Cherbourg Bremen v Bremen
24. septembra:	Lafayette v Havre De Grasse v Havre
25. septembra:	Champlain v Havre Rex v Genoa
27. septembra:	Paris v Havre
28. septembra:	Europa v Bremen
29. septembra:	Berengaria v Cherbourg Normandie v Havre

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI JUGOSLAVIJE

Na močnem papirju s platnenimi pregibi7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

Jugoslavija 30
Dravska Banovina 30

CANADA

..... 40

ZDRUŽENIH DRŽAV

VELIKI 40
MALI 15

NOVA EVROPA

..... 60

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississipi, Washington, Wyoming 25
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia 40

Naročilom je priložiti denar, bodi si v gotovini. Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekombandirajte pismo.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 W. 124 Street
New York, N. Y.

UPRAVA "GLAS NARODA"